

Forum for Kontroll og Tilsyn  
Postboks 41 Sentrum  
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref  
22/1339-2

Dato  
11. mars 2022

## Svar på spørsmål om status for lovtolkning etter gammel kommunelov

Vi viser til e-post 30. oktober 2020. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

I henvendelsen viser dere til en tolkningsuttalelse til den tidligere kommuneloven (1992) og stiller spørsmål om denne uttalelsen videreføres til den nye kommuneloven (2018), i tilknytning til noen konkrete problemstillinger.

Den første problemstillingen som reises er om varamedlem til kontrollutvalg er utelukket fra valg til kommunestyrekomité.

Departementet viser til at kommuneloven (2018) eksplisitt regulerer dette spørsmålet i § 7-3 tredje ledd bokstav e. Bestemmelsen fastsetter at verken medlemmer eller varamedlemmer av kontrollutvalget kan velges som medlem eller varamedlem av kommunestyrekomité.

Den andre problemstillingen som reises er om medlem av kommunestyrekomité er utelukket fra å stille til valg til kontrollutvalget.

Denne problemstillingen er også eksplisitt regulert i kommuneloven (2018). § 23-1 tredje ledd bokstav e fastsetter at både medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité er utelukket fra valg til kontrollutvalget.

Den tredje problemstillingen som reises gjelder bestemmelsen om at minst ett kommunestyremedlem skal være medlem av kontrollutvalget. Gjelder kravet kun ved konstitueringen av kontrollutvalget? Eller gjelder kravet også i tilfeller hvor det skal gjøres nyvalg i løpet av valgperioden.

Bestemmelsen i kommuneloven (1992) § 77 nr. 1 fjerde ledd ble videreført med noen språklige endringer i kommuneloven (2018) § 23-1 andre ledd fjerde punktum. Det ble ikke gjort realitetsendringer i bestemmelsen. Tolkninger og praksis til den tidligere loven er derfor på generelt grunnlag relevant i tolkningen av hvordan dagens bestemmelse skal forstås.

I departementets uttalelse i sak 08/640-3 la departementet til grunn at kravet om at minst ett kommunestyremedlem skal være medlem av kontrollutvalget, er direkte knyttet til konstitueringen av kontrollutvalget. Departementet antok at det ikke var noe direkte krav i loven om at det skal velges et nytt kommunestyremedlem i løpet av valgperioden hvis det må gjøres et nyvalg (suppleringsvalg etter kommuneloven 1992) til kontrollutvalget til erstatning for det opprinnelig innvalgte kommunestyremedlemmet. Avslutningsvis pekte departementet på at intensjonene bak lovbestemmelsen likevel tilsier at kommunene gjør sitt ytterste for å sikre at kommunestyret er representert i kontrollutvalget i hele valgperioden.

Departementet har, på bakgrunn av henvendelsen fra FKT, foretatt en ny vurdering av § 23-1 andre ledd fjerde punktum. Departementet mener den tidligere forståelsen bør korrigeres. Det er vanskelig å se at ordlyden i bestemmelsen knytter kravet kun til konstitueringen. Ordlyden i bestemmelsen sier ingenting om konstitueringen. De grunnleggende bestemmelsene om konstituering er for øvrig plassert et annet sted i loven, se § 7-1.

Departementet viser videre til at bestemmelsen står sammen med flere andre bestemmelser (i § 23-2 andre ledd) som handler om kontrollutvalget og som åpenbart *ikke* er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen. Plasseringen av bestemmelsen tilsier dermed at dens anvendelse ikke er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen.

Det er heller ikke avgjørende holdepunkter i forarbeidene som tilsier at bestemmelsen skal forstås slik at den kun gjelder ved konstitueringen. Uttalelser i forarbeidene kan tvert imot tyde på det motsatte. I Ot.prp. nr. 70 (2002–2003) på side 53 står det:

*Flere kommuner har etablert en praksis der minst ett av kontrollutvalgets medlemmer samtidig sitter som representant i kommunestyret. Dette kan være et virkemiddel for å styrke kontakten mellom kontrollutvalget og kommunestyret. Det er etter departementets oppfatning uheldig dersom ingen av kontrollutvalgets medlemmer sitter i kommunestyret.*

Forarbeidene tyder altså på at minst ett medlem av kontrollutvalget også skal "sitte" i kommunestyret.

Videre vil departementet peke på at formålet bak bestemmelsen blir best oppfylt hvis bestemmelsen gjelder gjennom hele valgperioden, og ikke er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen, jf. de siterte uttalelsene fra forarbeidene.

Departementet legger etter dette til grunn at kravet i kommuneloven § 23-1 andre ledd om at minst ett medlem av kontrollutvalget skal velges blant kommunestyrets medlemmer, må forstås slik at det også gjelder ved nyvalg etter § 7-10 fjerde ledd.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)  
avdelingsdirektør

Erland Aamodt  
fagdirektør

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*